EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 31.5.2013
COM(2013) 325 final

2013/0168 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Dzīvsudrabs un vairums tā savienojumu cilvēkiem, ekosistēmām un dzīvajai dabai ir ļoti toksiski. Tāpēc kopš 2003. gada ANO Vides programma (*UNEP*) šo ķīmisko elementu atzīst par globāla mēroga problēmu[1], un ES līmenī tam tiek piemērots visaptverošu kontroles pasākumu kopums atbilstoši 2005. gadā pieņemtajai Kopienas stratēģijai attiecībā uz dzīvsudrabu (turpmāk — „stratēģija")[2].

Pamatojoties uz stratēģijā definēto politisko pieeju, ES kopš 2005. gada ir aicinājusi ANO Vides programmas paspārnē vest sarunas par vispārēju, juridiski saistošu instrumentu par dzīvsudrabu. Dzīvsudrabs ir noturīgs, un tā emisijas gaisā var pārvietoties lielā attālumā, nogulsnēties jebkur pasaulē un uzkrāties barības ķēdē, īpaši zivīs. Tāpēc, lai risinātu globālo ar dzīvsudrabu saistīto problēmu, tādi pasākumi, kuri attiecas vienīgi uz ES ģeogrāfisko apgabalu, nav pietiekami.

Atbilstoši vispārējai ES nostājai, par ko tika panākta vienošanās (Padomes 2008. gada decembra secinājumi), tika pausts aicinājums izveidot visaptverošu dzīvsudraba tematikai veltītu instrumentu, kas aptvertu pasākumus, kuru nolūks ir samazināt dzīvsudraba piegāžu apjomu; samazināt dzīvsudraba pieprasījumu produktos un procesos; samazināt dzīvsudraba starptautiskās tirdzniecības apjomu; samazināt dzīvsudraba emisijas atmosfērā; panākt tādu dzīvsudrabu saturošo atkritumu apsaimniekošanu, kas būtu videi droša; rast videi drošus dzīvsudraba glabāšanas risinājumus; attīrīt piesārņotus objektus un padziļināt izpratni. Padome 2012. gada jūnija secinājumos uzsvēra, cik svarīgi ir turpināt aktīvu dalību sarunās par visiem gaidāmās vispārējās konvencijas par dzīvsudrabu aspektiem.

Ar administratīvās padomes 2009. gada februāra Lēmumu Nr. 25/5 ANO Vides programma iedibināja starpvaldību sarunu komiteju (*INC*) un tai piešķīra tikpat plašas pilnvaras visaptveroša, vispārēja, juridiski saistoša instrumenta izstrādei attiecībā uz dzīvsudrabu.

Uz šo pilnvaru pamata notika piecas *INC* komitejas sesijas: *INC-1* Stokholmā 2010. gada jūnijā; *INC-2* Čibā (Japānā) 2011. gada janvārī; *INC-3* Nairobi (Kenijā) 2011. gada novembrī; *INC-4* no 2012. gada 27. jūnija līdz 2. jūlijam Puntadelestē (Urugvajā); un — visbeidzot — *INC-5*, kas norisinājās Ženēvā no 2013. gada 13. līdz 18. janvārim.

Tajos jautājumos, kas ietilpst Savienības kompetencē un attiecībā uz ko Savienība ir pieņēmusi noteikumus, Padome 2010. gada 14. decembrī atļāva Komisijai ES vārdā piedalīties sarunās par juridiski saistošu instrumentu attiecībā uz dzīvsudrabu, apspriežoties ar īpašu komiteju, kurā ir dalībvalstu pārstāvji, un saskaņā ar šīs atļaujas papildinājumā izklāstītajām sarunu norādēm.

INC-5 noslēdzās, kā plānots, panākot vienošanos par tāda visaptveroša, vispārēja, juridiski saistoša instrumenta tekstu, kas risina ar dzīvsudrabu saistītos jautājumus, t. i., Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu, tādējādi izpildot ar ANO Vides programmas administratīvās padomes Lēmumu Nr. 25/5 dotās pilnvaras — noslēgt sarunu procesu pirms ANO Vides programmas administratīvās padomes 27. kārtējās sesijas (Nairobi 2013. gada 18.–22. februārī).

Savienība bija svarīgs dzinējspēks šajā sarunu procesā un aktīvi piedalījās tā iznākumā atbilstīgi Komisijai adresēto sarunu norāžu tvērumam.

---

1 ANO Vides programmas administratīvās padomes Lēmums Nr. 23/9.

2 COM(2005) 20 galīgā redakcija, 28.1.2005; pārskatīts ar COM(2010) 723 galīgā redakcija, 7.12.2010.

ANO Vides programmas administratīvās padomes 27. sesijā tika pausta atzinība par sarunu procesa pabeigšanu un tika pieprasīts, lai izpilddirektors sasauktu pilnvaroto pārstāvju konferenci nolūkā konvenciju pieņemt un atvērt to parakstīšanai.

Jauno konvenciju par dzīvsudrabu atvērs parakstīšanai diplomātiskā konferencē, kas norisināsies Kumamoto, Japānā, 2013. gada 7.–11. oktobrī. To sauks par „Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu", tādējādi pieminot Minamatas pilsētu, kura atrodas netālu no Kumamoto un kurā piecdesmitajos gados tika pieredzēta pasaules vēsturē smagākā saindēšanās ar dzīvsudrabu.

Konvencijas par dzīvsudrabu saturs atbilst vispārējai ES nostājai, kurai Padome piekrita 2008. gadā un kura tika apstiprināta 2012. gadā.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Eiropas Savienības pārstāvim ir jāparaksta Minamatas konvencija par dzīvsudrabu, paredzot tās noslēgšanu vēlākā datumā.

2013/0168 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Dzīvsudrabs un tā savienojumi ir ļoti toksiski cilvēku, dzīvnieku un augu veselībai, un ES tiem piemēro regulējumu, kura nolūks ir cilvēku veselības un vides aizsardzība.

(2) ANO Vides programmas (*UNEP*) administratīvā padome 2009. gadā uzdeva izpilddirektoram sasaukt starpvaldību sarunu komiteju, tai uzticot pilnvaras sagatavot vispārēju, juridiski saistošu dokumentu par dzīvsudrabu, un izvirzot mērķi — šo darbu paveikt līdz administratīvās padomes divdesmit septītajai kārtējai sesijai 2013. gadā.

(3) Tajos jautājumos, kas ietilpst Savienības kompetencē un attiecībā uz ko Savienība ir pieņēmusi noteikumus, Padome 2010. gada decembrī atļāva Komisijai ES vārdā piedalīties sarunās par juridiski saistošu instrumentu attiecībā uz dzīvsudrabu, ievērojot šīs atļaujas papildinājumā izklāstītās sarunu norādes.

(4) Sarunu process sekmīgi noslēdzās, kā sākotnēji plānots, — starpvaldību sarunu komitejas piektajā sesijā, kas notika Ženēvā 2013. gada 13.–18. janvārī.

(5) Savienība bija svarīgs dzinējspēks šajā sarunu procesā un aktīvi piedalījās tā iznākumā atbilstīgi Komisijai adresēto sarunu norāžu tvērumam.

(6) Padome savā 3233. sesijā 2013. gada 21. martā atzinīgi novērtēja sarunu procesa rezultātus.

(7) Vispārējais, juridiski saistošais instruments attiecībā uz dzīvsudrabu tiks atvērts parakstīšanai diplomātiskā konferencē, kas norisināsies Kumamoto (Japānā) no 2013. gada 7. līdz 11. oktobrim, un tā nosaukums būs „Minamatas konvencija par dzīvsudrabu”.

(8) Tādēļ Konvencija būtu jāparaksta Savienības vārdā, paredzot tās noslēgšanu vēlākā datumā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināta Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu parakstīšanu, paredzot minētās Konvencijas noslēgšanu.

Parakstāmās Konvencijas teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Padomes Ģenerālsekretariāts sagatavo instrumentu, ar ko personu, kuru izraudzījies Konvencijas sarunvedējs, pilnvaro parakstīt Konvenciju, paredzot tās noslēgšanu.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS

(Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu teksts)